СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 116. Джерзи Ситі, Н. Дж., вівторок, 20. травня 1930. VOL. XXXVIII. No. 116. Jersey City, N. J., Tuesday, May 20, 1930. THREE CENTS.

ЖЕРТВИ ПОВЕНІ Й ТОРНАДА В АРКЕНЗО

2,500 ЛЮДЕЙ ВТІКАЄ ПЕРЕД ПОВІНЮ. ТОРНАДО ВБИЛО 16 МУРИНІВ.

ЕЛЬДОРАДО (Аркензо). Наслідком тридневної зливиповиливали ріки і заноситься на велику катастрофу. Три міста, Кенова, Ґрифін і Люец, залягі цілковито водами. Тисячі людей опинилися без даху над головами. А инші тисячі покидають хати й утікають, бо бояться виливу рік.

Червоний Хрест дає, яку може, допомогу. Ратуючі є свідками розпучливих сцен. Прийшлося їм, приміром, ратувати жінку, яка на окруженім водою горбку породила дитину, або двоє малих дітей, яких пірвали води.

Води позаливали нафтові поля і нанесли їм шкоди на $1,000,000. Иншу шкоду прямо годі тепер обчислити. Як і не знати точного числа жертв у людях. Донесено тільки, що торнадо вбило 16 Ніґрів.

Найбільше побоюються поширення між збігцями епідемічних хоріб, бо вже показалися віспа й тиф.

НЕ ЗНАТИ, ЩО БУДЕ З ТАРИФОЮ.

ВАШИНҐТОН. — Ніхто в сенаті не знає по річній дискусії, як властиво випаде голосовання щодо нової тарифи. Одно певне, що нарешті прийде вже остаточно до голосовання.

МОРСЬКИЙ ДОГОВІР БУДЕ ПРИНЯТИЙ.

ВАШИНҐТОН. — Мимо ріжних думок щодо лондонського морського договору й його строї критики в комітеті для справ закордонних, панує загальна опінія, що сенат заявиться за ратифікацію цього договору.

ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ „ЧЕРВОНОГО СТРАХІТТЯ".

НЮ ЙОРК. — З рамени „Джан Рід Клоб" піднесено протест проти арештовань за виявлення політичних переконань. Отсей протест підписало понад сто артистів, педагоґів і письменників. Вони протестують проти цеї гістерії, яка запанувала в Злучених Державах зприводу „червоного страхіття" і нищить тут підстави горожанської свободи. В протесті говориться про арештовання, які є незгідні з конституцією. Між иншим згадується там і за арешт комуністичного лідера Фостера й протестується проти цього, що Фостерови відмовлено залога (бейлу). А далі наводиться такі факти: В Огайо засуджено на два роки вязничної кари двоє молодих дівчат за те, що роздавали летючки. В Шикаго судили 137 робітників за бунт, хоч ті робітники зійшлися на збори, щоби радити над безробіттям.

Оті факти, говориться в протесті, змусили „Джан Рід Клоб" до публичного протесту й оборони горожанських прав.

5,000 НОРСОК У ЦЕРКВІ.

НЮ ЙОРК. — Епископальний епископ Менінґ промовляв в катедрі св. Івана до 5,000 норсок, котрі прибули на поминальне богослуження в память Флоренси Найтінґейл, пionірки модерного піклування хорими.

У своїй проповіди до сестер жалібниць Менінґ зазначив, що вони йдуть слідами Христа, котрий є їх великим лікарем, провідником і товаришем, бо він ціле життя на землі тільки робив добре людям, приносячи поміч і розраду немічним і нещасливим.

ВСІ ЦІКАВІ ЗНАТИ, ЩО БУДЕ З ПІХОТИНЦЯМИ.

НЮ ЙОРК. — В місті входять тепер в життя нові поліційні приписи для піхотинців, які заборонять переходити вулиці, коли хто хоче й у якім хоче місці. Там, де стоїть полісмен, буде можна переходити вулицю тільки в призначенім на це місці і тільки в часі, коли світить зелене світло. Хто не буде повинуватися тим приписам, того каратимуть грошевою карою, а то й арештом. Тепер заходить питання, чи та Ґвейленова реформа дасться перевести.

РЕПОРТЕРИ ЗРАДИЛИ ГРАЧІВ.

ДІТРОЙТ. — Дітройтські ґазети широко розписувалися про ґемблерство, яке розпаношилося по цілім місті. Поліція твердила, що вона про це нічого не знає. Тоді ґазетні репортери заявили поліційному комішенерови Емонсови, що вони йому допоможуть віднайти доми гри. Репортери завели полісменів до ріжних домів і за одну ніч треба було заарештувати аж 300 осіб.

ПРОТИСАЛУНОВА ЛІҐА ПРОТИ МОРА.

МЕЙПЛВУД (Ню Джерзи). — Д-р Джеймс К. Шилдс, президент Протисалунової Ліґи з стейту Ню Джерзи, говорив в методисько-епископальній церкві на тему виборів до сенату. Шилдс заявився за кандидатуру Форта як сухого, а проти кандидатури амбсадора Мора. Він підчеркнув, що коли би Моро вийшов сенатором, то заходить велика небезпека, бо він може легко стати кандидатом на президента Злучених Держав. А це був би великий удар, коли би мокрий став президентом.

РЕПУБЛИКАНИ ЗАГРОЖЕНІ.

НЮ ЙОРК. — Републикани нюйорського стейту мають важкий оріх до згриження. Їх більшість у леґіслятурі виносить всього тільки 2 голоси. А що тепер нема між ними такої єдности, як треба, а демократи взялися до роботи, готові вони стратити перевагу, як це було в 1912 році.

ОПОЗИЦІЯ ПРОТИ ПІЛСУДСЬКОГО КРІПШАЄ.

Остаточно виявилося, що в горішньо-шлеському місцевому соймику опозиція проти уряду Пілсудського має таку силу, що її лідер, Корфанти, буде вибраний маршалком соймику. На останніх виборах в Горішньому Шлеську прихильники Пілсудського стратили 30% своїх послів, проти того, що вони там мали підчас загальних виборів до сойму два роки тому.

ЕЛЄКТРИЧНА СИЛА В РОЗВОЮ КАНАДИ.

Чарлс Прайс-Ґрін, комішенер департаменту природних богацтв Канадійських Національних Залізниць, говорить, що поступ Канади в останніх кількох літах є не до порівнання з якоюнебудь иншою країною. В останніх 20 літах зріст богацтва, яке припадає пересічно на одну особу в Канаді, був більший ніж у якійнебудь иншій країні. Торговля Канади зросла в тім часі в осьмеро. Одною з головних тайн достатку Канади є розвій її гидро-електричної сили на велику скалю. Канада продукує тепер електричної сили на пять міліонів сімсот тисяч кінських сил. Коли докінчаться дальші роботи в тій области, які тепер провадяться, то Канада буде продукувати звиш сім міліонів кінських сил електрики. Яке се має значіння, можна зміркувати з того, що у фабриці одна кінська сила електрики рівнається з заощадженням шістьох тон вугля. Иншими словами, в теперішню пору використовування водної сили до виробловання електрики є рівнозначне з заощаджуванням трицять чотирох міліоів тон вугля в протягу року.

В ФОРТ ВІЛІЯМ ВІДПОВІДАЮТЬ ЗА ДЕМОНСТРАЦІЮ.

За недозволені збори потягнено в Форт Віліям до судової відповідальности пятеро комуністичних провідників, що устроїли 1 травня демонстрацію без дозволу поліції. Чотири з них се хлопці, котрим є по двацять кілька літ, а пята є дівчина, що не має ще й двацятки літ. Обвинувачені є Френк Брюс, який недавно приїхав до Форт Віліям з Монтреалу, Ваіно Гаккала, Михайло Хоміцький, Петро Болотинюк і Елсі Донарінська, яка теж називає себе Елсі Доналд. Їх арештовано за намагання устроїти на сходах Сити-Голю мітинґ в користь Совітського Союза та революції в Індії. Поліційний суддя Палінґ задержав всіх пятеро до вищого суду; дівчину випущено тимчасом за запорукою 100 долярів.

СТАРЕЦЬ СКЛАДАЄ ІСПИТ.

У варшавській політехніці відбувся на днях іспит для присяглих землемірів і між иншими кандидатами цей іспит складав Едвард Клепацький, якому тепер скінчився 81 рік життя. Старенький кандидат склав іспит із відзначенням і йому ґратулював бувший премієр міністрів Поніковський.

ПРОЦЕС Д-РА МАЦЬКІВНОЇ.

У Львові відбувся процес проти д-ра Мацьківної, котра минулого року в осени застрілила свого нареченого д-ра Телішевського. Психіятри орекли, що в хвилі морду (стрілом з револьвера) була д-р Мацьківна в такому психічному стані, котрий виключає всяку відповідальність. На тій підставі присяжні судді видали увільнюючий вердикт. Тлом душогубства була нещасна любов.

САМОВБИВСТВА У ВІДНІ.

Відень належить до міст, в яких самовбивства є дуже численні. Дня 15. квітня у Відні статистика начислила 24 випадки самовбивств. Між самовбивцями є 15-літні і 80-літні.

ПОМИЛУВАННЯ ВБИВНИЦІ.

В 1928 р. у Фінляндії засуджено студентку Маґду Ніннову на 4 роки вязниці за вбивство купця Енґблюма, в' підприємстві якого ця студентка працювала. Справа ця малася так: Маґда Ніннова була дочкою бідних родичів і студіювала фільософію в нужді і голоді, заробляючи на шматок хліба писанням на машині в торговлі багача Енґблюма. Підчас її студій вона полюбила молодого професора університету Тернуда і він мав незабаром женитися з нею. Тимчасом купець Енґблюм, використовуючи той факт, що бідна студентка працює в його фірмі, домагався в неї любови, погрожуючи, що в иншім випадку він позбавить її праці і заробітку. Бідна студентка боронила своєї чести як могла, але одної ночі купець напав на неї в кімнаті і силою здобув те, чого студентка не дарувала йому з любови. Бідна дівчина зрадила свою тайну нареченому і проф. Тернуд заявив, що не хоче женитись зі збезчещеною дівчиною та покинув наречену. Студентка в розпуці застрілила купця Енґблюма і за це суд засудив її на 4 роки вязниці. Але вбивниця відсиділа у вязниці тільки півтора року, бо на днях президент Фінляндії, беручи під увагу злагіднюючі обставини провини студентки, помилував її і студентка опинилась на волі.

РОЗСІЯНА ПАНІ МАЙОРОВА.

Жінка фінляндського майора вибиралася в подорож над море і на прощання дістала від свого доброго чоловіка на свої потреби тисячку. Врадувана пані майорова ніжно поцілувала свого щедрого майора, сіла в Ґельсінґфорсі до поїзду і ще більше втішилась, побачивши, що в цьому самому поїзді їде над море її добра приятелька, жінка полковника, славна вродою і тим, що чотири рази виходила заміж і чотири рази покидала чоловіків. Радість молодої майорової не мала границь: ось тепер їй не буде скучно ані в дорозі, ані над морем, бо пані полковникова буде забавляти її, оповідаючи все, що пережила з першим чоловіком другим, третим і четвертим і чому ані один з них не вдоволив її. На одній стації пані майорова хотіла купити собі чоколяду і попросила паню полковникову пильнувати її валізку з гардеробою і портфелем, а сама побігла до стаційного буфету. Якеж було її здивування, коли вона, вернувши, відчинила валізку і найшла в ній всю ґардеробу, всі косметичні причандали, всі фарби до малювання уст і личка, але не найшла тисячки грошей, подарованих паном майором. „Хтож міг украсти, як не полковникова?" — подумала собі майорова і маючи переконання, що полковникова спритна у крадіжи не тільки сердець 4 чоловіків, але й грошей, вона на другій стації післала свою товаришку на стацію купувати помаранчі, а сама, лишившись у возі, відчинила валізку полковникової. І справді, у валізі були ріжні грошеві банкноти, а між ними тисячка, така саміська як ця, що дарував пан майор. Майорова була субтельною людиною, не хотіла робити полковниковій сорому ні ганьби, тому, не згадавши ні словом про тисячку, розпрощалася з полковниковою і змінивши плян подорожі, виїхала до купелевого міста зовсім не того, де була полковникова. Якеж було здивування бонтонної майорової, коли вона довідалася, що полковникова поширює вістку, що майорова вкрала в неї тисячку і зникла з поїзду! Якаж то була несподіванка, коли пан майор написав, що вона через поспіх і розсіянність забула даровану ним тисячку в дома на столі і що вона без потреби витягала тисячку з валізи полковникової, бо полковникова нічого невинна.

СУМНІВНІ ЗДОБУТКИ УКРАЇНЦІВ У ЙОРКТОНЩИНІ.

Виглядає, що Українці стараються доказати свою перевагу в Йорктонщині. (Канада) в досить незвичайний спосіб, через суд. Оголошено якраз лісту кримінальних справ, які має розбирати суд лави присяглих у Йорктоні. Усіх справ є чотирнацять, з чого є три справи душогубства. Перша між ними є справа Данилюка, обвинуваченого, що вбив Михайла Крайника в Джедбурґ. Г. Цулька з Прісвил, Саск., відповідає за вбиття Павла Квасного у бійці після танцю в одного тамошнього фармера. Третє душогубство є вже недавнє. Духобор Олекса Лежебоков відповідає за вбиття свого свояка Юлія Лежебокова коло Пелі, Саск.

Між иншими обвинуваченими є такі імена: Юрій Кіцан — влім, В. Клевчук — сфальшовані документи, К. Ґоренко — крадіж пшениці, П. Андрусяк — крадіж ячменю, І. Неґрич — знасилування, І. Рапчук — обман. В прочих справах виступають люде з неукраїнськими іменами.

БАБСЬКИЙ БУНТ НА БІЛОРУСІ.

З Минська подають, що в селі Любовичах і Вересниці на радянській Білорусі відділ червоної армії арештував кількадесятьох селян за спротив проти колективізації. Коли військо виводило вязнів з села, жінки арештованих, узброєні в ціпи, коси та сокири, напали на червоноармійців і почали з ними правдиву битву. Баби визволили своїх чоловіків і вигнали з села всіх 70 вояків.

ПАПА НЕ ДАЄ ІНТЕРВЮ.

Коли світ дізнався, що між Лондоном і Ватиканом наладнано безпосереднє телефонічне получення, одна з англійських газет (чужа преса, мабуть, із заздрощів не хоче виявити, яка саме) звернулась негайно телефонічно до Ватикану, прохаючи інтервю з папою. Тема була: що папа думає про релігійні переслідування в СРСР. Одначе з Ватикану відповіли: Папи нема. Догадуються, що це була відповідь демонстраційна щоби звернути увагу англійським редакторам, що папа не дає телефонічних авдієнцій. Ще за якийсь час найдуться люди, що прохатимуть телефонічно... папського благословенства.

ЧЕСЬКІ ПОСЛИ БЮТЬСЯ В ПАРЛЯМЕНТІ.

Кажуть, що ні в однім парляменті в Европі посли не бються так часто, як в чеськім парляменті в Празі. З травня обговорювано в чеськім парляменті законопроект про запомоги для безробітних. Комуністичні посли пропонували, щоби держава давала 99 центів на кождий доляр запомоги, а робітничі союзи одного цента. Инші посли були проти сього. Тоді один комуніст дав якомусь соціялістичному послови поза вуха. Соціяліст віддав. В бійку замішалися чеські націоналісти і незадовго цілий парлямент перемінився в бовевище. Всі посли билися аж поки президент парляменту проголосив відложення засідання.

ЖИДІВСЬКІ СВЯТА В СРСР.

З Москви повідомляють, що підчас останніх жидівських свят пасхи всі синагоги в Москві були переповнені жидами і то робітниками, які прийшли молитись. Таксамо у всіх провінціональних містах СРСР жиди робітники святкували свято пасхи, виконуючи всі ритуальні церемоніяли. І хоч у деяких містах відбулись підчас свят антирелігійні мітинґи, то робітники жиди ішли вперед до божниці молитись, а потім по наказу ішли на антирелігійні мітинґи.

КРИТИКУЮТЬ ПРЕДЛОЖЕННЯ БРІЯНА В СПРАВІ ПАН-ЕВРОПИ

НАВІТЬ У ФРАНЦІЇ БРІЯН НЕ ЗНАХОДИТЬ ПОВНОЇ ПІДТРИМКИ. НІМЕЧЧИНА ВБАЧАЄ БАЖАННЯ ФРАНЦІЇ ЗБЕРІГТИ СВОЮ ЦЕРЕМОНІЮ В ЕВРОПІ.

ПАРИЖ (Франція). — Опублікований повний текст предложення Бріяна в справі утворення федерації в Европі викликав досить гостру критику зі сторони правої преси та політиків навіть у самій Франції. Лише ліва преса та політики вважають, що переведення такого пляну є можливим.

критичні завваги неґативного характеру спираються на тому, що плян Бріяна нагадує собою нову европейську Лігу Націй і більше нічого; що світ і навіть сама Европа ще не приготовані до такого пляну й на доказ цього подаються витяги з фльорентійської войовничої промови Мусолінія; що сила нового обєднання Европи може спиратися лише на публичній европейській опінії, але така опінія ще не виявилася.

Взагалі у Франції гострота критики пляну Бріяна стримується лише тим, що плян цей висунув французький політик і в імени Франції. Прихильники пляну, навпаки, вважають, що ґрунт для обєднання европейських держав уже готовий, доказом чого є льокарнський договір, договір Келоґа, лондонська умова й инші дрібніші міжнародні договори на шляху повного замирення Европи.

БЕРЛІН (Німеччина). — Урядові кола мовчать зприводу пропозиції Бріяна, очікуючи опінії від Великої Британії, Америки та Росії. Німеччина хоче з цими державами зберігати свої приятельські відносини, а тому не хоче вириватися наперед зі своєю оцінкою пляну Бріяна.

Лише права німецька преса відізвалася на пропозицію Бріяна з гострою критикою, заявляючи, що вже забагато Франції в міжнародній політиці Европи. Деякі ґазети говорять, що плян про обєднання Европи висунений Бріяном для того, щоби ще більше закріпити за Францією здобутки Версальського миру та щоби зберігти на завжди геґемонію Франції в Европі. Разом з тим ця преса ставить отверто питання, чи Бріянова федерація Европи також передбачає збереження на завжди польського коридору за Польщею?

ЛОНДОН (Анґлія). — Майже вся анґлійська преса стрінула зимно пропозицію Бріяна, а деякі ґазети навіть ворожо. Ґазета „Дейлі Геролд", орґан правительства Мек Донелда, присвятила дуже мало уваги цьому плянови й згадує про нього лише мимоходом. Більше того, права преса ставиться неґативно до Бріянової федерації Европи й дивується, що Бріян хоче замкнути Европу саму й то з виключенням Британії та Італії, бо в цю федерацію Европи звичайно не включаються британські домінії, а також навряд чи Італія, судячи по промовах Мусолінія, також погодиться на участь в новому европейському обєднанню.

ЦЕПЕЛІН ЛЕТИТЬ ДО АМЕРИКИ.

ФРІДРІХСГАФЕН (Німеччина). — В неділю, 18 травня, „Ґраф Цепелін" розпочав четвертий свій лет через океан. Тепер він летить через Еспанію до Південної Америки, а звідти прилетить до Злучених Держав, щоби потім вернутися до Німеччини.

Цим разом повітроплав має пролетіти 18,000 миль. Підчас цього лету він перший раз буде перелітати через рівник і буде літати в південній частині земської кулі. На ньому знаходиться 64 люда: 40 членів залоги і 24 пасажири. Сподіваються, що матеріяльний успіх цього лету буде дуже гарний, бо всі місця для пасажирів уже давно випродані, а для вантажу використано найменшу закомірку.

НОВИЙ РУХ В ІНДІЇ.

БОМБЕЙ (Індія). — Останніми днями поліція арештувала 650 Індусів, які хотіли захопити в ріжних місцях державні сільні склади. Взагаліж рух Індусів під проводом Ґандія поволі ущухає й він уже не дуже турбує анґлійську владу, бо місцями він перетворюється в звичайну іграшку в повстання.

Та британська влада тепер занепокоєна повстанським рухом, який все більше зростає на півночі Індії, недалеко афґаністанського кордону. Там повстанський рух провадять комуністичні орґанізатори, а напівдикі індуські войовничі гірські племена збираються в банди, метою яких є грабіж і здобич. Проти цих повстанських ґруп британська влада вислала військові літаки, які вже в кількох випадках розігнали окремі повстанські відділи.

БОЇ В КИТАЮ.

ШАНГГАЙ (Китай). — Тепер точаться завзяті бої між військами націоналістичного уряду Китаю та військами північних ґенералів. Націоналістичні війська в кількох випадках одержали перемогу й місцями далеко просунулися на північ. Але на терені націоналістичного уряду бандитизм усе більше зростає, бо всі війська заняті боями на фронті, тому уряд не має чим боротися проти бандитів.

МОСКВА КЕРУЄ КОМУНІСТАМИ В КИТАЮ.

ЕМОЙ (Китай). — З документів, захоплених урядом при розгромі головної комуністичної таємної квартири, видно, що комуністичним повстанським рухом в Китаю керує Москва. Для цього вона має у Владивостоці спеціяльний штаб, який посилає до Китаю відповідні накази, інструкторів і гроші.

З документів видно, що так звані бандитські напади на богатих Китайців та чужинців і захоплення їх у полон бандитськими ґрупами з метою одержання за них викупу в богатьох випадках були орґанізовані по наказу Москви, щоби таким способом здобути гроші на комуністичну роботу в Китаю.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.0
Six months	0 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи", Montgomery 498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВЖЕ МАЮТЬ ДОСИТЬ?

Цілий край заговорив про промову амбасадора Двайта В. Мора, який тепер виступає як кандидат на номінацію републиканської партії на кандидатуру на сенатора зі стейту Ню Джерзи.

Сей небувалий успіх осягнув Моро своєю виразною, недвозначною й рішучою заявою в справі прогибіції. У сій заяві Моро сказав: Уряд має право обмежувати свободу горожан у ріжних напрямках, між инчим і свободу вживання напитків. Се його неоспориме право. Спір може йти тільки за те, як далеко має посуватися се обмеження свободи. Щодо практичного переведення прогибіції, то Злучені Держави пробували віддати виконання прогибіції федеральному урядови, котрий на се не має відповідних сил, бо Злучені Держави від самого основання віддавали федеральному урядови тільки певні, виразно означені функції. У сей спосіб Злучені Держави пробували переводити справу прогибіції, яка є дуже делікатною справою нарушення особистої свободи, після інтересів цілого краю. Тимчасом настрій цілого краю далеко не одинаковий. У ріжних частях краю населення відноситься до прогибіції ріжно. Через те прогибіція, виконувана федеральним урядом, не функціонує як слід. В слід за прогибіцією пішли бутлеґерство, корупція, загальне нарушування законів, непошановання для закона, — поважні громадянські й політичні недостачі, які край доконечно мусить усунути.

Як їх усунути? — питається Моро.

На се питання ріжні люди відповідали ріжно. Одні кажуть: дайте більше поліції. Другі кажуть: облекшити дещо закон Волстеда про виконування прогибіції. Амбасадор Моро думає, що одинока зарада знести Вісімнацяту Поправку до конституції, якою прогибіцію заведено, та привернення стейтам права рішати, на скільки має бути обмежена особиста свобода людини в питтю трунків.

Моро добре знає, що за таке рішення справи заявилосяби богато людей, якби вони вірили, що таке рішення можливе. Моро не годиться з песимістами, які вважають прогибіційну поправку незмінною. Він показує на другі поправки конституції: коли вони були змінені, чому не можнаби змінити прогибіційної поправки?

Амбасадор Моро своєю промовою сильно ослабив песимізм сих нерішучих людий. Коли про скасовання прогибіції говорить член партії президента та до того розумний політик, то знак, що час скасовання сього скандального закона справді наближається.

БОРОТЬБА БОЛЬШЕВИКІВ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ЦЕРКВИ.

(Докінчення)

Самі большевицькі можновладці нині вже отверто заявляють, що українська автокефальна церква є значно більш небезпечною для большевицького панування на Україні, ніж всі инші православні церкви. Це тому, що вона засвоїла не тільки найкращі традиції української церкви часів Володимира Великого та Ярослава Мудрого, а також намагається здобути собі те значіння та відограти таку ролю в життю української нації, яку вже відограла українська церква за козацьких часів у боротьбі проти польського панowання. Наша минувшина докладно розповідає про те, як польська влада всякими способами нищила українську церкву, сподіваючись таким робом прискорити польонізацію українських мас. Це саме робить і сучасна Польща на Волині, Поліссю та Підляшу, а румунська на українських частинах Буковини та Бесарабії. Такої самої політики уживав царський режім протягом свого істнування, намагаючись перетворити православну церкву на Україні у знаряддя для русифікації, і власно те саме робить тепер большевицька влада, хоч правда з дещо іншою метою. І справді, коли українська автокефальна церква після церковного собору в 1927. р. нарешті розбудувала свій апарат майже на всьому терені Совітської України та впорядкувала, як належить, власну гієрархію, то совітська влада почала переслідувати вже не лише окремих панотців та навіть епископів автокефальної церкви, обвинувачуючи їх у „контрреволюції", як то було і раніще, а також найвищий орган автокефальної церкви: Всеукраїнську Церковну Раду. З цею метою совітська преса ще кілька років тому галасувала, що українська автокефальна церква опинилася в руках бувших старшин української армії, що вона втручається в політичні справи та взагалі намагається стати фортецою українського націоналізму.

Звичайно всі ці большевицькі вигадки були лише притокою, щоб у цей спосіб виправдати свою боротьбу проти автокефальної церкви. Правда, у порівнанню з російською патріяршою церквою, яка намагається зберігти традиції царської церковної політики на Україні, а також з совітською синодальною церквою, що виступає на Україні під фірмою „української" синодальної церкви з центром у Харкові, українська автокефальна церква з погляду московсько-жидівської влади являється націоналістичною. Не диво, бо компартія України є лише філіялом совітсько-російської та провадить на Україні українофільську політику (українізація тощо), тоді як автокефальна церква щільно повязана з традиціями української державности та уперто обстоює українські національні інтереси. Себто тепер чи пізнійше поміж окупаційною владою та провідними колами української автокефальної церкви з неминучістю мало прийти до конфлікту.

Так дійсно й сталося. Московські наемники використали той факт, що дехто з керовників автокефальної церкви підтримував звязок зі Спілкою Визволення України і вирішили знищити або принаймні знесилити українську автокефальну церкву. Це вони робили й раніши шляхом висилки або увязнення епископів та інших керовників автокефальної церкви (між іншим митрополит Липківський не з доброї волі, а в наслідок примусу та загроз з боку бувших чекістів одійшов від керування церковним життям), а нині, використавши той факт, що Всеукраїнська Церковна Рада скликала собор української автокефальної церкви, багнетами примусили президію собору за підписом митрополита Борецького оповістити акт про „самоліквідацію" української автокефальної церкви. Зрозуміло, що ні один український патріот, або віруюча людина взагалі, ніколи не повірять, що автокефальна церква добровільно зробила такий крок. І справді, як ми довідалися з певного джерела, московські чекісти поставили український собор перед дилемою: або президія собору підпише акт про самоліквідацію церкви, або членів собору вишлють за межі України та увязнять. Мало того, Москва загрожувала віддати під суд цілу Всеукраїнську Церковну Раду, приточивши їй державну зраду за звязок зі Спілкою Визволення України.

Нема сумніву, що президія українського собору, опинившись у безвихідному положенні, вибрала той шлях порятунку української автокефальної церкви, який здавався їй більш доцільним, бо не втратила віри в те, що при кращих обставинах українська церква знову відродиться та набере ще більшого впливу і авторитету в народніх масах. Так воно мабуть і буде, бо це не перший раз наша церква примушена переживати таке лихоліття. Ми переконані, що всі спроби, які робить нині „українська" синодальна церква, намагаючись захопити в свої руки розпорошені українські епархії, не виправдають тих надій, що зявилися в керучих колах цеї опортуністичної церкви, бо остання не має належного авторитету та впливу також в Росії. Це тому, що народні маси ставляться з певним недовірям до синодальної церкви, знаючи про її занадто льояльне відношення до совітської влади, а також тому, що большевики до певної міри толерують цю церкву, використовуючи її для знищення інших. Тимбільше не може синодальна церква здобути собі бажаного їй поширення та впливу на Україні, бо вона є російсько-українською та переводить лише такуж українофільську політику, як і совітська влада. Дотепер вона була найслабшою православною церквою на Совітській Україні. Нема сумніву, що так буде й надалі.

Навпаки, українська автокефальна церква, тримаючись своїх славних традицій, безперечно вийде переможцем в будуччині, бо належним способом загартується підчас тяжкої боротьби та здобуде собі в народніх масах ще більший авторітет і навіть ореол мучеництва. І настане ще час, коли українська церква знову відогравати-ме в життю нашої нації ту національно-культурну та релігійно-моральну ролю, якою вона користалася за часів українських князів та гетьманів. Проте це станеться лише тоді, як українська нація збройною силою вижене окупантів зі своїх земель та утворить власну Суверенну Соборну Державу.

Я. Дуб.

ВСІ ЙДУТЬ ДО ОДНОЇ ЦІЛИ.

(Притча).

Один подорожний, старий у літах,
Несучи торбину малу на плечах,
Важким ходом міряв далеченький шлях.
Побіч нього з міста ступав гордо пан,
На нім був новенький дорогий жупан,
А кругом все поле — один його лан.
Обох їх в дорозі на кони здігнав
Міністер, що силу великую мав,
Він то на двох піших цілком не зважав.
За ними надїхав в повозі сам цар,
Землі і народу сильний володар,
Про якого слава знималась до хмар.
Щож се за дорога, якою всі йдуть?
Се та неминуча для всіх одна путь,
Якою всі люде на цвинтар зайдуть.
Ах, коли одна ціль вижидає всіх,
То гордість нінащо в подорожи їх —
Вона тут не сила, лише важкий гріх.
Земнеє при смерти тут оставим все,
А кождий з собою лиш те понесе,
Що одних погубить, а других спасе.

К. П.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

НІЧОГО НЕМА ДАРОМ.

„Стенфорд Дейлі", щоденник студентів Стенфордського університету, подає думки з відчиту декана інжинірного відділу, Теодора Гувера, про мир і війну. На його слова певно ніхто не звертавби найменчої уваги, якби не те, що Теодор Гувер має великого брата, котрий є президентом Злучених Держав. І самий таки Теодор Гувер противиться тому, щоби студентська ґазета подавала зміст відчиту професора, коли се противиться здавна признаному звичаєви наукових інституцій.

І здається, що з цілого відчиту Теодора Гувера найрозумніше те, що він навів зі слів других людий. Між инчим, як він каже, говорив відомий американський письменник Емерсон: „Все, що ми маємо, мусить бути заплачене. Ми, Американці, живемо серед незаплаченого перепиху й у будучині будемо мусіти заплатити за се кровю й працею".

ЦІНА НАЦІОНАЛЬНОЇ СВОБОДИ.

Се дуже нагадує слова одного польського революціонера про національну волю: „Воля се жінка: ніхто її вам не може дати. Її треба самому собі здобути. Коли вам її хтось дасть, то вона вас скорше чи пізніше сама покине".

ВСЮДИ ОДНАКОВІ.

Таке питання насувалося американським ґазетам з нагоди вісток про заворушення націоналістів в Індії та вісток про будову російської залізниці в Туркестані. З того, що в Туркестані тубильці прийшли на врочистости відкриття залізниці, а в Індії тубильці роблять заворушення, комуністичні аґенти роблять арґумент, що, мовляв, комуністичний уряд трактує тубильців інакше, як Англія. Американські ґазети показують, що се враження фалшиве. І англійська і російська кольоніяльна політика однакова. І одна й друга не допускає вроженців до повної самоуправи. І одна й друга пробує заманити вроженців до згоди на правління окупантів аґітацією про справедливість окупантського уряду. І одна й друга однак не має симпатії корінного населення, бо корінне населення добре розуміє, що за сею окупантською справедливістю стоїть армія окупантів, себто чисте насильство. Через те відношення Туркменів, Кірґізів, Сартів та других народів Туркестану супроти Москви якраз таке, як відношення Індусів до Англії. Се відношення мовчаливої ненависти, яке при відповідній провокації вибухає заворушеннями.

На се Українцям пригадувати не треба, бо їм про се все пригадав недавно дуже добре харківський процес.

НОВА СПОВІДЬ?

Щоби доказати, що Шумський, колишній міністер освіти в Харкові та провідник націоналістичної ґрупи комуністів, живе, „Щоденні" знова містять його покаяння.

Отже новий документ! „Щоденні" вірують, що їх читачі повірять, що Шумський написав усе те, що „Щоденні" пишуть, бо під тим видруковано імя Шумського. Справді не знати, хто наївніший: чи читачі „Щоденних", чи їх редактори?
Нагадуються слова Шевченка:
„Ото дурний. Та ще й битий!
На квіток повірив
Москалеві!"

Коли можна повірити „Щоденним", що все, що в „Щоденних" підписане іменем Шумського, походить від Шумського, то треба буде й повірити „Щоденним", як подадуть просьбу Шевченка о приняття до комуністичної партії.

ШУМСЬКИЙ І ШУМСЬКІСТИ.

Подаючи сповідь Шумського, „Щоденні" не подають місця, в якому Шумський сповідався та на чиє вухо він сповідався. І не сказано теж, що пог.бляє каючийся.

Се все може бути цікаво всім тим, які знають, що в комуністів і живі не мають голосу, а небіщики пишуть документи.

Цікаво теж знати, коли справді живе Шумський, що сталося з шумськістами.

Відомо, Троцький живе, і де живе, і як живе. І відомо, що богато з троцькістів не живе.

А зрештою: чи живе Шумський, чи з мертвого дому покаяння пише, не таке важне, як те, що окупація України Москвою ще далі істнує.

Альфредо Панчіні.

СЕРЦЕ ВБОГОЇ МАРТИ.

Сільський листар виняв послиненим пальцем потвердження, подав хемічний олівець і сказав:

— Марто, підпишіть мені це, та не зломіть кінця олівця.

При деякій терпеливости зявився вкінці підпис (що незугарними карлючками, це нічого):

— Так добре? — спиталася.

— Знову гроші з Америки, що?

— Ах, я вбога! мушу вдержувати троє дітей, а мука дорожча ніж святий олій...

Діти хотіли знати, що батько пише з Америки.

— Ідіть насамперед нарвати трави. Потім вам скажу.

Коли Марта була сама, отворила листа та читала: „Дорога жінко, посилаю тобі оцей чек, щоби ви купили собі гарну корову. Коли вернуся, робитиму ріжний сир. Що лишиться, дайте собі до щадниці".

Марта глянула на чек, що цим разом не був писаний по італійськи. Був видрукуваний по англійськи, а Марта розуміла лише числа. Число було 130.

Марта всміхнулася сумно.

— Самособою, за сто тридцять лір куплю корову.

А коровиця була вже в стайні, ціла чорна, лише з білим пятном, з мягенькою шерстю, з білим вимям. З нього Марта доїла вісімнацять літрів молока денно, по дві ліри за літру, ні цента меньше навіть колиб було для вмираючого. А було теж і телятко, дві овечки, кріликн в будці з дощечок, у курнику кілька курей, а в хлівці під ними мало хлівець молоде поросятко, охоче до життя й до до їди.

Ах, яке це все миле! Колиж звірята говорили своєю мовою, для Марти була це найгарніша музика на світі.

Як можна було призбирати стільки маетку, коли після його відізду до Америки вдиралася в її хату нужда кождою щілиною.

Це все придбала Марта, торгуючи покладками. Що ранку перед сходом сонця йшла від села до села та купувала яйця. Потім вибиралася просто до міста, до панських домів продавати їх: свіжі яйця для хорих і для кухні.

Верталася з порожним кошиком і повним гаманцем. Дорогою рахувала, що заробила. Дорога минала їй, сама не знала як.

Та як могла держати всі ті домашні звірята, коли не мала ніякого поля? При помочі серпа. Нагострила серп і гайда за травою, вона та діти, до ровів на межі тай де лише можна було. Колиж ніхто не бачив, скочила на чуже поле та напхала в мішок, що далося: снопок збіжа, велику диню, цукровий бурак, китяху винограду. Все, що найшли, заносили до дому. Лише в неділю Марта трохи відпочивала. Зачесалася, надягла святочну одежу, сіла на порозі та поглядала на хатину, на хлів, на городець і говорила до себе:

— Яка красота, яка красота! Коли прийде, побачить, що маємо!

І взяла одного дня чек, зложила його, завязала за пазуху та пустилася в дорогу до міста, до банку, куди ходила, коли чоловік прислав які гроші.

Банкир, що стояв у віконці, з лицем спокійним, мляснув язиком і зиркнув здивовано на папір:

— Ах — може чек неправдивий? — спиталася Марта.

— Правдивий. — і встромив руку в залізну касу та спитався: — хочете великими чи малими банкнотами?

— Чим більшими тим ліпше.

— То маєте, — і тричі посунув пальцем три банкноти, такі великі, що Марта ніколи не бачила ще таких. На кождім з них було написано: **тисяча лір.**

— То для мене?

— А для вас.

Марті тряслися руки, коли сягала по банкноти. Сховала їх за пазуху та з великим жахом верталася додому, де на власні очі ще раз переконалася, що на банкнотах написано: тисяча лір. Мартині очі сяли радісно, а її витягнені руки зі здивовання опали перед банкнотами, наче перед трома біблійними царями. Бо як це склалося, щоби сто трицять лір нараз перемінилися в три тисячі лір?

У ночі не могла прижмурити очей.

— Напевно банкир помилився. Як лише справдить помилку пішле жандармів, щоби принесли йому гроші назад.

Чекала, а серце билося в неї. Минув день, минули два, одначе жандарми не приходили.

В голові мигнула їй страшна думка: А що, коли банкноти фальшиві? В селі не важилася похвалити ними, бо сказали би: „Маєте тисячлірові банкноти, а нарікаєте на біду?"

Додала собі відваги та пішла до міста з одним банкнотом. Думала собі: Як лише банкир побачить мене, скаже: „А диви, злодійка!"

Та замісць того сказав їй ввічливо: „Що скажете, пані?"

Марта скоро відповіла:

— Хочу зміняти цей великий банкнот на дрібні.

— То добре, — і поклав перед нею пакет пятилірових банкнотів.

Марта вернулася додому щаслива, легенька наче пташка. Розідрала опаску та стала рахувати. Всі банкноти були гарно й свіжо друковані, так що мусіла їх один від одного відділювати.

Нараз здалося їй, що їх більше є і серце забилося їй з радости; другий раз нарахувала менше і серце стиснулося їй з жаху. І рахувала й ще раз перераховувала, аж вкінці нарахувала їх кругло двіста.

Аж тут одної неділі пригадала собі Марта в церкві про душі в чистилищі, як у полумі ждуть тієї хвилини, щоби вступити до раю. Той образ був намальований на фресці в церковній наві.

Таж він, банкир, має залізну касу, може до неї сягнути, коли захоче та витягнути відтам тисячок, скільки завгодно; вонаж йому тих грошей не крала! Він сам дав їх їй тай вкінці, хто зна, чи сама Богородиця не була причиною тієї помилки. Та коли й потім успокоїлася, то таки не мала спокою. А хоч була погана й нечиста тут на землі, чиста й гарна хоче станути перед Господом. І хоч працювала цілими днями наче віл, то в ночі хотіла в спокою відпочивати, без вічної грижі совісти, не як ті душі в полумі чистилища, намальовані в церкві на образі. І прийшла їй вкінці гарна думка, що сплатить довг, коли не банкирові, то бодай Господеві, тим, що робитиме добрі діла, як справжня християнка.

І відтоді продавала яйця по ціні, за яку їх купила „Тіштеся, люди!" Всі кухарки кликали її з вікон і з дверей домів: „Марто, ходіть сюди! Марто ходіть-но! Одначе перекупки ганьбили її, що всіх зведе на нужду, штовхали її, били, дряпали її по лиці та робили їй все найгірше. Вона плакала та говорила: „Що я винна, що в мене таке мягке серце?"

Банкирові приносила перед кождими святами каплуна та найбільші й найгарніші яйця, а грошей не хотіла, говорила, що так велить їй серце.

Робила це цілий рік, колиж усе зрахувала, здавалося їй, що її довг у Бога вирівняний. Це її дуже радувало.

Аж тут одного гарного дня сказали люди Марті — що вернувся.

— Хто?

— Ваш чоловік, ми бачили його на стації.

Марта вийшла мерщій з дітьми йому на стрічу.

Не пізнала його майже. Відіздив, як говорила Марта, наче обшарпаний опришок, бо знала лише про опришків своєї батьківщини, а вони були обідрані.

Нині вертався зодягнений по американськи, гарний, румяний, поставніший.

Говорив Марті:

— Я мусів богато натерпітися, але все те з любови до вас. Я працював для вас день і ніч, та глянь на хату, що вже майже була розвалилася, а тепер наче нова, а крім того городець і хлів! А яка гарна корова!

— Гарна корова! — повторив чоловік — ти купила її за ті гроші, що я їх тобі в останне післав?

— За сто трицять лір ти хотів би купити корову?

— Сто трицять лір? Таж я післав сто трицять долярів!

— Долярів? Ну, а скільки варта доляри?

— Докладно три тисячі лір!

Марта скрикнула, начеб її хто вколов кинжалом.

— Що сталося? Дали тобі менше?

— Ні, виплатили все в порядку — одначе я нещасна! — Потрясла головою та не сказала вже ні слова.

І з того дня наляг на її серце великий сум. Не лагодила вже їсти своїй худібці співаючи, як це перше робила; колиж у полудне почула кудкудакання курки, яка так повідомляла, що знесла яйце, шла з острахом у поле. А потім сідала на порозі своєї хатини, бороду спирала на коліна.

Чоловік, що вернувся з гостинниці, де лікувався добрим італійським вином після такої довгої **прогибіції**, яку перебув в Америці, коли побачив, що жінка така сумна, старався розрадувати її та давав їй стільки грошей, скільки лише хотіла.

Одначе вона тужила в глибині душі за своїми власними гріхами, що їх розтратно викинула на дорогу, коли давала гарні, свіжі яйця даром, виконуючи так добрі діла християнського милосердя.

(Переклав **М. Н-ий**).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

[illegible]

МАМОНА, ГЕРОЇ І НАЄМНИКИ,

Перед героєм клонить голову кождий ворог, якого герой намагається знищити. Всі народи й то від найдавніших часів намагалися вщіплювати геройські прикмети своїм дітям. Завдяки тому невелика стара Греція вславилася величавими геройськими подвигами, про які залишилася память по нинішні дні. Ще й сьогодні згадують всюди про ту матір Спартанку, що випроваджала сина на війну з словами: „Иди сину і вертай з щитом, або на щиті". Вона хотіла бачити свого сина як побідоносного героя, вертаючого з щитом, або як погибшого в бою за вітчину, якого приносять на щиті.

Без геройських прикмет не вдержиться ніякий нарід, хоч би мав велику й гарну землю і велику людність. А навпаки, малий нарід з геройськими прикметами може поконати й в десятеро сильнішого ворога. В той спосіб македонський цар Александер Великий підбив під свою владу простори, які були сто разів більші від його Македонії, а Римляни завоювали цілий тоді відомий світ. В такий самий спосіб підбив Наполеон цілу Европу.

Але не кождий доконаний великий вчинок є геройством, бо геройство вимагає в першу чергу великої посвяти для ідеї й то посвяти безкорисної. Наведу тут такий примір:

Над одним з полудньово-славянських народів панував диктатор Полан, котрому довелося вести велику боротьбу з Італійцями, які напосілися на його край. Італійці зібрали велику фльоту, з якою не можливо було вести боротьбу, бо не було відповідних засобів. Тоді Полан закликав своїх моряків і жовнірів і представив їм положення та подав спосіб оборони. Він заявив, що вихід з небезпеки є тільки такий, коли знайде 12 охотників, які нічю підплинуть під ворожі кораблі й підложать там 12 бомб. Полан приговорював до патріотизму вояків, але нічого не помагало. Тоді він заявив, що кождий, хто відважиться на це діло, дістане по 5,000 драхм. За хвилю зголосилося вже 25 охотників, а Полан вибрав з них 12. Вони дійсно доплили до ворожих кораблів, вложили бомби, які експльодували у свій час і знищили ворожу фльоту.

Полан осягнув велику побіду. А по побіді скликав военний суд і поставив перед нього 12 охотників, які підложили бомби. І промовив до них так:

Ви зробили велике діло, бо виратували державу. Та ви цього не зробили з любови до свого народа, але ради мамони. Ви не йшли ратувати свою землю як вірні сини свого народа, але як наемники. Тому вам за ваше діло не належиться ніяке відзначення, ні ніяка нагорода. Гроші, які я прибіцяв, дістануть ваші діти і жінки, а вам остається в заплату одна тільки — смерть.

Кажуть, що Полана витав тоді весь нарід як великого побідника й розумного та справедливого провідника. Але цікаве й те, що з ним далі сталося, а ще важніше, що сталося з його краєм.

Полан бачив, що небезпека ще не минула. Він бачив, що Мадяри чигають на хвилю, коли би то можна напасти на землю Полана та її поневолити. Тому Полан орґанізував оборону. Він візвав громадян, щоби зносили зайві гроші й золоті та инші прикраси, щоби за це поставити сильну армію й закріпити край перед ворогом. Він візвав церкви і монастирі, щоби віддали рівнож частину свого майна на оборону краю. Та тоді допеіва цілий край відвернувся від Полана, бо мамона була всім дорожча від свободи. Вислід був такий, що край завоювали Мадяри.

В. Гасій,
Трентон, Н. Дж.

Шотляндець Мек Ферсон дав собі відпрасувати одяг — одначе лише одну половину. Він хотів фотографуватися в профілі.

З ІСТОРІЇ МИЛА.

Завдяки історичним дослідам знаємо, що мило знали вже старинні Римляни, Араби й інші народи. В давніх арабських документах найшли приписи для виробу мила. В помпейських розкопках найшли цілі варстати для виробу мила. Та з історії знаємо, що мило в тих часах було дуже примітивне, а саме була це на-пів плинна маса з товщу та попелу. Держали її в посудинах.

Щойно в 1424 році винайшли в Савоні спосіб на виріб твердого мила. Відси воно скоро поширилося й далі. Великі фабрики були в Венеції й Марсилії. У Франції дістало мило назву „савон" від міста Савона.

Із фільольоґічних джерел виходить, що мило відоме було майже всім старинним народам в Европі. Історик Пліній Старший вказує, що ґалійське слово „сапо" означало мило. З того пішла латинська назва мила „сапо". Подібне до цього є катальонське слово „сабо", повсгрецьке „сапон" і еспанське „хабан".

Інші авторитетні фільольоґи доказують, що такі вислови стрічаємо і в славянських народів. І так Українці, Москалі мають слово „мило", Чехи „мидльо", Поляки „мидло". Як із усього повищого бачимо, то вже в глибоку старину старалися винайти цей артикул, конечний у щоденнім життю для вдержання чистоти та здоровля. Тому нічого дивного, що цей виріб перейшов побідно цілий світ. Тепер мила вживає найбільший богач і найбільший нуждар. Мило стало мірилом культурного розвитку народів. Француз каже: Скажи мені, скільки мила вживаєш, а я скажу тобі, хто ти такий".

Хитрий поліцай.

Польський поліцай веде злодія, якому вітер зриває капелюх з голови.

— Я побіжу за капелюхом, — каже злодій до поліцая.

— Бач, який мудрий, хочеш втекти, та не на дурня трафив. Постій тут, рабе, а я сам побіжу.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На Народний Дім в Миколаеві коло Гаїв.

На Народний Дім і кооперативу в Миколаеві коло Ґаїв зложили:

По 10 дол.: І. Чинька, І. Підгірний, Д. Підгірний, І. Дацко, Н. Дмитерко; П. Корпало 7 дол.; по 5 дол.: С. Баляс, І. Ґілета, І. Галак, Я. Кузик, С. Галюта, К. Дикий, Т. Романишин, М. (зам.) Філь, І. Дикий, І. Брездень, В. Підгірний, Д. Савіцький, А. Кушнір, К. Конюх (зам. Дацко), А. Сеньків, А. Кінаш (зам. Маліочка), Д. Цибрівський, Д. Підгірний, М. Сеньків (зам. Іваськів), Д. Ґураль, А. Конюх, Ю. Ярема; по 3 дол.: Я. Хоркавий, І Ґураль, А. Пилипишин; по 2 дол.: Кат. Романишин, Е. Ґураль, М. (зам.) Конюх, Н. Ґураль, Т. Сеньків, Н. Кінаш (зам. Душник), К. Філь, М. Кінаш, Т. Кольба, Н. Гладун, Н. Фльорко, І. Гнатяк, Т. (зам.) Дацко, І. Семусь, А. Павлюк, П. Корчовський, А. Загоруйко; по 1 дол.: А. Міґоцький, В. Бурин, А. Хома, Й. Ловчий, Д. Сеник, К. Чанді, С. Сікора, Г. Городецький, П. Сеник, Т, Мишоловський, О. Гуць, П. Стасюк, Ф. Застшембський, Л. Пшик, П. Ґілетова, Т. Которлаш, Т. Витрикуш, І. Горошко, Кулеба, М. Захарків, Д. Ґураль, О. Прокопів; по 50 цнт.: М. В. Щур, К. Павлович, І. Кретів, Н. Замоснюк, М. Бротто, С. Вассерфіл, В. Сенюк, Т. Тvз, І. Карпа, М. Ґлінський, П. Мотріх, М. Конопни, І. Фертуз; по 40 цнт.: П. Гунько; по 25 цнт.: А. Бер, С. Міллем; Й. Йонда 1 дол. і Т. Давидів 1 дол. На весіллю в Андрія Савіцького зібрано $19.84. — Разом зібрано $261.24. До краю вислано через Обєднання в Филаделфії $250.00, зістало в касі $11.24.

На коляду жертвували по 5 дол.: І. Підгірний, І. Галак, І. Дацко, В. Іваськів, М. Печинський, Д. і В. Підгірні, А. Маліочка, А. Пилипишин; по 3 дол.: Ю. Савіцька, О. Климків, М. Зелінський; по $2: Кат. Конюх (зам. Дацко), Д. Цибрівський, П. Корпало, К. Дикий, С. Франко, І. Дикий, К. Бойко, М. Конюх, М. Філь, Г. Штоґрин, В. Бончук, Д. Василишин, Д. Цьонь, Ю. Тереєр, С. Замощанюк, Н. Паліщук, Н. Корчинський; Н. Вінтоняк $1.25; по $1: Д. Лукавий, М. Ситник, Р. Кузьма, В. Степан, І. Липа, А. Савіцький, Г. Періг, М. Олексів, М. Семків, І. Ґрешняк, К. Сміт, Д. Савіцький, Г. Юрків, Г. Савіцький, І. Літвін, В. Лещук, В. Орхівський, Т. Скульський, І. Цимбала, М. Шамен, І. Булка, В. Боршовський, Ю. Ярема, А. Павлюк, М. Кучер, М. Савіцький, А. Підгірна, Д. Кінаш, М. Новак, Г. Романів, А. Тропак, І. Сандиґа, М. Франко, М. Захарків, І. Франко, К. Холодняк, Італієць, І. Чинька, А. Кінаш (зам. Душник), Ф. Пичан, І. Лоєвич, К. Тролісько, І. Гнатяк, П. Шуманський, М. Прокопів, Я. Мелета, А. Ґерич, Н. Гладун, П. Боршовський, Т. Кондратюк, С. Галайда, О. Шумський, Д. Ґураль, Мр. Лазута, З. Макарчук; по 50 ц.: Г. Ковердович, М. Веніцький, Н. Добровський, В. Прокопів, М. Олійник, І. Понкевич, І. Войцеховський; Італієць 40 ц.; Жид 25 ц.

Разом з коляди було $143.40.

Далі жертвували: В. Островська $5, М. Прокопів з хустини $5, Олекса Климків жертвував $25. З балю прийшло доходу $139.30.

Збірка М. Франка виносила $36. Зложили: М. Франко $10, по $5: І. Франко, С. Франко, Д. Лукавий, К. Франко, І. Франко, а А. Пилипюк $1.

В касі остало $11.24. Разом всіх збірок було на $614.94, з чого $250 вже вислано до краю.

На бажання громадян жертви ті будуть проголошені в краєвих часописах, щоби й в краю знали, як тут наші іміґранти дорожать рідною землею.

Решта грошей буде вислана по балю, який просимо всіх радо підперти, бо дохід іде на нашу національну твердиню в рідним селі.

За Комітет:

Й. Галак, І. Дикий,
І. Підгірний, І. Дацко.

Олеся, учениця другої кляси народної школи, пише задачу на тему „Вчорашня буря": „Греміло та блискало страшно. Я дуже боялася і хотіла йди до мами до ліжка, одначе тато також боявся і пішов скорше до маминого ліжка".

НА ДОПОМОГУ НАШІЙ МОЛОДІ!

Кожний нарід, який дивиться в майбутнє розумними очима, мусить мірити всю свою працю в теперішности вислідами часом дуже далекого майбутнього. Підготування ґрунту для нової доби нації і підготування людей, які мають створити ту нову добу в будуччині, це праця не менше важна як творення теперішности, тому всі народи таку велику вагу прикладають до виховування молодого покоління. Прикладом — як повинен нарід опікуватися своєю молоддю, можуть служити нам в Европі Німці та Чехи. Молодь початкових, середніх та високих шкіл є там дійсно дитиною цілого народу, про яку все громадянство — у співпраці з державною владою — дбає, яку виховує, яку старається якнайкраще підготовити до обовязків нових активних громадян.

Ми Українці в старім краю, мусимо обмежитися під тим оглядом на власні сили. Журба про нашу молодь турбує і нас, бо виховання тої молоді у нас виїмково загрожене державно-польським денаціоналізуючим впливом. Боронити молодь від того впливу і вщіплювати в неї психіку національного активізму, це, побіч дбайливости і опіки над матеріяльною сторінкою життя молоді, одно з найважніших завдань старшого громадянства.

Товариство Прихильників Освіти у Львові поставило собі на взірець инших народів за свою ціль опіку над старшою молоддю, а саме — молоддю високих шкіл. Українська академічна молодь, яка працює серед дуже непригожих обставин, нераз в холоді і голоді, часто не трактована обєктивно польськими професорами, у своїх студіях наражена на вічні труси і сикатури з боку поліції, мусить мати свою матеріяльну і моральну опору, яка підтримувала би її і не допускалаби до неї розкладового чинника невдоволення, опущености і безпритульности.

Товариство Прихильників Освіти у Львові старається згуртувати українську академічну молодь під своєю опікою в одну студентську родину, якій намагається допомагати морально і матеріяльно. Як видно зі звіту діяльности за останній 1928/9 рік, Товариство заряджувало Академічним Домом, в якому мало приміщення 104 студентів, сплачувало гіпотечні рати, що тяжать на Академічнім Домі, уділювало субвенцій на видатки Академічного Дому, Студентської Громади, Дешевої Харчівні при Студ. Громаді, мистецькому академічному гурткови „Арс", як також підпомагало инші студентські організації і поодиноких студентів в краю (у Львові, Празі, Данціґу, Познані і Вильні).

Рівночасно з цею матеріяльною опікою йде також і моральна опіка над академічною молоддю. Заложення і вивінування бібліотеки, читальні, рекреаційної салі, ряд рефератів у поодиноких відчитових секціях, це завдання — над яким усильно працювало Товариство в останніх роках і в яких може похвалитися гарними успіхами.

При кінці одна болюча сторінка: **добуття фондів.** Воно йшло досі двома дорогами: 1) Через притягання членів з посеред старшого громадянства, яке своїми щомісячними вкладками підсилювало фонди Товариства і 2) дорогою збірок.

Товариство Прихильників Освіти зверталося в останньому році до своїх земляків в Америці і Канаді, та однак крім одного датку від „Обєднання" з Филаделфії, ніякоі не то допомогової акції, але навіть ніякого спорадичного відгуку це прохання не викликало. Не думаємо, що сталося це задля незрозуміння ваги праці нашого Товариства для цілого українського народу, а хіба задля браку ширшої аґітації.

На цей 1929/30 рік при поширенню пляну праці Т-ва, збільшиться тим більше і запотребовання відповідних фондів. Польські власти нерадо хотять дозволювати на публичні збірки в ціли придбання фондів, а надія Т-ва цим разом головно на поміч наших економічних інституцій і поодиноких земляків з Америки і Канади. Звертаємося тому до Вас з проханням, зрозуміти потреби нашого молодого покоління і дати йому поміч в імя майбутнього цілого нашого народу.

Пропонуємо засновувати в кожному місті комітети, які мали би на меті занятися збіркою фондів для підтримки нашої студіюючої молоді, цвіту і надії нашої нації.

За Виділ Товариства Прихильників Освіти: **Сенатор В. Децикевич,** голова; **Ред. В. Левицький,** секр.; **д-р Л. Макарушка,** скарбник.

Щось заскоро. Приїхав наш землячок до Парижа, але небогато вмів по французьки. Спершу попав на виставу образів. Один образ йому дуже подобався й спитав якогось сусіда, хто то намалював його.

— Je ne sais pas (читай: женсепа, не знаю) — відповідають йому.

На другий день побачив землячок якесь весілля. Молода була дуже гарна, а молодий мав на військовім однострою яких двацять медалів.

— Хто то? — спитав він якоїсь жінки.

— Je ne sais pas!

Вечером стрінув величавий похорон і спитався якогось прохожого, кого це хоронять.

— Je ne sais pas!

— Що, вже? — закликав землячок. — Таж Женсепа щойно сьогодня рано одружився!

— Алеж Степане, ти випив три склянки содової води, а заплатив лише за одну!

— Так, бо я постановив собі нарешті почати щадити.

Нові моди. Жінка: Знаєш, цього сезону мені зовсім не треба буде балевої сукні.

Чоловік: Що? Чи мода аж так далеко пішла би?

М. Зощенко.

ЛЮБОВ.

Я, братчики мої, не люблю баб, що в капелюшках. Коли баба в капелюшку, коли панчішки на ній фельдикасові, або мопсик у неї на руках, або зуб золотий, та така аристократка мені і не баба зовсім, а порожнє місце.

А в один час я, звичайно, захоплювався одною аристократкою. Гуляв з нею і в театр водив. А в театрі — то все й вийшло. В театрі вона розгорнула свою ідеольогію в цілому обемі.

А зустрівся я з нею на подвірі камяниці. На зібранні. Дивлюся, стоїть отака цяця. Панчішки на ній, зуб золочений.

— Звідкіля — кажу — ти, громадянко? З якого числа?

— Я — каже — зі семого.

— Будь ласка — кажу — живіть.

І відразу якось то вона мені страшенне подобалася. Вчащався я до неї. В семе число. Бувало, прийду як офіціяльна особа. Мовляв, як у вас, громадянко, мається справа з водопроводом і тоалетою? Функціоне?

— Так, — відповідає — функціоне.

А сама кутається в баеву хустку і ні мур-мур більше. Лиш очима стриже. І зуб в роті блищить. Походив я до неї місяць — привикла. Почала подрібніше відповідати. Мовляв, функціоне водопровід, спасибіг вам, Семене Семеновичу.

Дальше — більше, почали ми з нею по вулицях гуляти. Вийдемо на вулицю, а вона велить себе під руку взяти. Візьму її під руку і волочуся, як щупак. І чого, сказати не знаю, і перед народом ніяково.

Ну, а раз вона мені й каже:

— Що ви, — каже — Семене Семеновичу, мене все по вулицях водите? Аж голова закрутилася. Ви би, каже, як кавалір і при владі, завели мене, наприклад у театр.

— Можна — кажу.

І саме на другий день прислала комчарунка білети в оперу. Один білет одержав я, а другий мені Васька слюсар подарував.

На білети я не поглянув, а вони ріжні. Котрий мій — внизу сидіти, а котрий Васьчин — аж на верхній галерії.

От ми й ішли.

Сіли в театрі. Вона сіла на мій білет, а я на Васьчин. Сиджу на верхотурі і ні хріна не бачу. А коли нагнутися через перегородку, то її бачу. Хоч слабо.

Понудьгав я, понудьгав, вниз пішов. Дивлюсь — антракт. А вона в антракті ходить.

— Добрий вечір! — кажу.

— Добрий вечір!

— Інтересно, — кажу — чи тут функціоне водопровід?

— Не знаю — каже.

І сама в буфет пре. Я за нею. Ходить вона по буфеті і на прилавок глипає. А на прилавку полумисок. На полумиску тісточка.

А я отаким гусаком, отаким буржуем нерізаним, вюсь біля неї і пропоную:

— Якщо — кажу — маєте охоту зісти одно тісточко, то не вимагайтесь. Я заплачу.

— Мерсі! — каже.

І невайно підходить розпустним кроком до полумиска і цуп з кремом і жре.

А грошей в мене — кіт наплакав. Найбільше на три тісточка. Вона їсть, а я турботливо по кишеням нишпорю, перевіряю рукою, скільки в мене грошей. А грошей стільки, що з гіттем.

Зїла вона з кремом, цуп за друге. Я аж крякнув. І мовчу. Взяла мене отака буржуйська соромливість. Мовляв, кавалір, а не при грошах.

Ходжу я довкола неї, як півень, а вона регочеться і на компліменти напрошується.

Я кажу:

— Чи не пора нам іти сідати. Здається, дзвонили.

А вона каже:

— Ні. — І бере третє.

Я кажу:

— Чи не богато то на порожній шлунок? Може знудити.

А вона:

— Ні — каже — ми привикли.

І бере четверте.

Тут ударила мені кров до голови.

— Клади — кажу — назад!

А вона злякалася. Відчинила рот. А в роті зуб блищить.

А в мені немов віжка попала під хвіст. Все одно, думаю, тепер із нею не гуляти.

— Клади — кажу — до чортової матері!

Поклала вона назад. А я кажу хазяїнові:

— Скільки платимо за сконсумовані три тісточка,

А хазяїн тримається індиферентно — дурнем прикидається.

— Ви — каже — платите за сконсумовані чотири штуки стільки то.

— Як — кажу — за чотири? Коли четверте на полумиску находиться.

— Ні, — відказує — хоч воно і на полумиску находиться, але надкушене і пальцем зімяте.

— Як — кажу — надкушене, змилуйтеся. То ваші смішні фантазії.

— А хазяїн тримається індиферентно — перед пикою руками вертить.

Ну, звичайно, зібрався народ. Експерти. Одні кажуть: надкушене, другі — ні.

А я вивернув кишені — звичайно, всяка дрянь на долівку вивалюється — народ регочеться. А мені не смішно. Я гроші лічу.

Почислив гроші — за чотири штуки без лишку. Даремне, матінко моя, сперечався.

Заплатив. Звертаюся до дами:

— Доїдайте! — кажу. — Заплачено.

А дама не рухається. І соромиться доїдати.

А тут якийсь дядя вкрутився.

— Давай, — каже — я доїм.

І доїв наволоч. За мої гроші.

Сіли ми в театр. Додивилися на оперу до кінця. І у свояси.

А дома вона мені каже:

— Доволі велике свинство з вашої сторони. Хто без грошей — не їздить з дамами.

А я кажу:

— Не в грошах щастя, громадянко. Даруйте за слово.

Так ми з нею й розійшлися.

Не подобаються мені аристократки.

Священик (побачив на яблуні в своїм саді хлопця, свого ученика, що рве яблука): Як тобі не встидно красти чужі яблука! Чи я не говорив учора в школі про сему заповідь?

Хлопець (з яблуні): Прошу отця духовного, я вчора не був у школі.

ПРОТОКОЛ

НАРАД РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА,

яке відбулося в днях 17—20 лютого 1930 р. в домі У. Н. Союза, 81—83 Гренд вулиця, Джерзи Сіті, Н. Дж.

(Продовження).

(16)

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ.

Звіт предкладає предсідатель тоїж комісії, Онуфрій Шараварко

ЗВІТ ГОЛ. КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗА

відбувшоїся на днях 13 до 18 січня 1930 р., за друге півріче 1929 р.

РЕКОРД ЧЛЕНІВ.

ПРИБУТОК:

З кінцем червня 1929 р. було членів	20,948
В другій половині 1929 р.:	
принято нових	734
принято наново	416
принято з переступними листами і з інших кляс	295
Разом	22,393

УБУТОК:

В другій половині 1929 р.:	
суспендовано	698
відійшли з переступними листами і до інших кляс	311
померли	98
Разом	1,107
З кінцем 1929 р. остало повнолітних членів	21,286

РЕКОРД МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ.

ПРИБУТОК:

З кінцем червня 1929 р. було дітей	14,012
В другій половині 1929 р.:	
принято нових	578
принято наново	192
принято з переступними листами і з інших кляс	142
Разом	14,916

УБУТОК:

В другій половині 1929 р.:	
суспендовано	426
відійшли з переступними листами і до інших кляс	153
відійшли до повнолітних членів	290
померли	10
Разом	879
З кінцем 1929 р осталося	14,037

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЄ РУХУ ВСІХ ОБЕЗПЕЧЕНИХ в У. Н. Союзі з кінцем 1929 року.

З початком 1929 р. було повнолітних членів	20,381
З початком 1929 р. було дітей членів	12,971
Разом всіх	33,352
На протязі 1929 р. прибуло повнолітних членів	905
На протязі 1929 р. прибуло дітей членів	1,066
З кінцем 1929 р. всіх разом було	35,323

ЗВІТ КОНТРОЛІ ГОЛ. ФІН. СЕКРЕТАРЯ ВІД 1. ЛИПНЯ ДО 31. ГРУДНЯ 1929 Р.

ПРИХОДИ:

	Вкладки від членів	Проц. від моргечів	Проц. від бондів	Проц. з банків	Сирітські части	Відзнаки книги і нн.	Сплата моргечів	Сплата бондів	Сплата позички	Календар	Рент	Разом
Липень	33,255.40	8,431.10	3,257.50	5,829.35	1,025.00	168.41	101,913.80		30,241.89			184,122.45
Серпень	33,426.52	8,173.92	3,897.50		1,000.00	156.25						41,654.19
Вересень	33,271.45	5,181.72	295.00		1,000.00	138.56	712.00					40,598.73
Жовтень	33,729.76	2,129.45	1,647.21		3,050.00	265.54	532.70					41,354.66
Листопад	33,598.10	1,975.92	1,112.50		425.00	181.77	462.00			4.50		37,759.79
Грудень	33,865.66	8,614.01	242.37	2,741.78	7,410.00	188.06	2,503.00		111.14	4,143.30	10,353.30	70,172.62
Разом	201,146.89	29,506.12	10,452.08	8,571.13	13,910.00	1,098.59	106,123.50		30,353.03	4,147.80	10,353.30	415,662.44

РОЗХОДИ:

	Фонд посмертний	Фонд адміністр.	Фонд запомоговий	Фонд конвенц.	Фонд сирітський	Моргечі	Бонди	Фонд народний	Календар	Рент	Зворот	Разом
Липень	9,500.00	5,114.34	950.00		1,110.17	35,000.00		3,427.83			30,241.89	85,344.23
Серпень	9,500.00	5,782.18	1,175.00		1,699.22	25,000.00						43,156.40
Вересень	15,326.50	5,245.54	775.00		245.30			500.00				22,092.34
Жовтень	18,763.50	4,681.45	1,400.00		598.08	120,000.00						145,443.03
Листопад	14,998.48	6,168.89	1,725.00		1,011.89	102,400.00		468.05				126,720.31
Грудень	33,747.64	5,175.04	1,703.87		1,664.50		100,042.00	500.00	4,178.40	5,000.00		152,011.45
Разом	101,836.12	32,167.44	7,728.87		6,329.16	282,400.00	100,042.00	4,895.88	4,178.40	5,000.00	30,241.89	574,767.76

ЗАГАЛЬНІ ПРИХОДИ І РОЗХОДИ ЗА РІК 1929-тий.

ПРИХОДИ:

	Вкладки від членів	Проц. від моргечів	Проц. від бондів	Проц. з банків	Сирітські части	Відзнаки книги і нн.	Сплата моргечів	Сплата бондів	Сплата позички	Календар	Рент	Разом
1-ий ½ рік	197,501.13	24,287.25	10,887.67	5,561.16	10,228.90	1,298.80	56,304.00	16,133.00	37.50	291.60		332,532.01
2-ий ½ рік	201,146.89	29,506.12	10,452.08	8,571.13	13,910.00	1,098.59	106,123.50		30,353.03	4,147.80	10,353.30	415,662.44
Разом	398,649.02	53,793.37	21,339.75	14,132.29	24,138.90	2,397.39	162,427.50	16,133.00	30,390.53	4,439.40	10,353.30	738,194.45

РОЗХОДИ:

	Фонд посмертний	Фонд адміністр.	Фонд запомоговий	Фонд конвенц.	Фонд сирітський	Моргечі	Бонди	Фонд народний	Календар	Рент	Зворот	Разом
1-ий ½ рік	81,934.51	35,768.05	9,133.00	40,661.35	9,245.54			994.03				177,836.48
2-ий ½ рік	101,836.12	32,167.44	7,728.87		6,329.16	282,400.00	100,042.00	4,895.88	4,178.40	10,353.30	30,341.89	574,767.76
Разом	183,770.63	67,935.49	16,861.87	40,661.35	15,574.70	282,400.00	100,042.00	5,889.91	4,178.40	10,353.30	30,341.89	752,604.24

ЗІСТАВЛЕННЄ.

Готівка з кінцем грудня 1928 р. остала	$360,027.14
Прихід за рік 1929-тий	738,194.45
Разом	$1,098,221.59
Розхід за рік 1929	752,604.24
Готівка з кінцем грудня 1929 року остає	$345,617.35

ЛЬОКАЦІЯ ГОТІВКИ В БАНКАХ.

Фонд посмертний.

Linden National Bank, Linden, N. J.	$23,299.50
Trust Co. of New Jersey, Jersey City, N. J.	17,318.90
Central Home Trust Co., Elizabeth, N. J.	26,561.91
Germania Mutual Saving Ass'n, Elizabeth, N. J.	45,620.10
Linden National Bank, Linden, N. J.	76,091.38
Elizabethport Banking Co., Elizabeth, N. J.	24,616.29
National State Bank, Elizabeth, N. J.	3,066.37
Germania Mutual Saving Ass'n, Elizabeth, N. J.	30,854.10
Peoples Nat'l Bank, Elizabeth, N. J.	2,898.43
Provident Inst. for Saving, Jersey City, N. J.	11,317.75
Разом	$231,644.73

Фонд резервовий.

Hudson County National Bank, Jersey City, N. J.	$12,675.65
National State Bank, Elizabeth, N. J.	34,895.08
Linden National Bank, Linden, N. J.	152.46
Разом	$47,723.19

Фонд запомоговий.

First National Bank, Jersey City, N. J.	$12,935.50
Union County Trust Co., Elizabeth, N. J.	4,168.92
Разом	$17,104.42

Фонд сирітський.

Peoples Trust Co. of Shamokin, Pa.	$9,472.38
Union County Trust Co., Elizabeth, N. J.	7,574.34
Разом	$17,046.72

Фонд конвенційний.

Linden National Bank, Linden, N. J.	$ 592.75
Union County Trust Co., Elizabeth, N. J.	14.45
Down Town Trust Co., Elizabeth, N. J.	7,286.30
Разом	$7,893.50

Фонд народний.

Union County Trust Co., Elizabeth, N. J.	$8,534.90

Фонд адміністраційний.

Union County Trust Co., Elizabeth, N. J.	$15,669.89

ІНВЕСТИЦІЯ ГОТІВКИ В МОРГЕЧАХ.

З днем 30 червня 1929 р. остала в моргечах сума	$984,860.00
За час 6 місяців інвестовано в моргечах	282,400.00
Разом	$1,267,260.00
Від 30 червня до 31 грудня 1929 сплачено моргечів на суму	106,123.50
З днем 31 грудня 1929 остає на моргечах сума	$1,161,136.50

БОНДИ.

З днем 30 червня 1929 остало в бондах	$459,990.80
Інвестовано в бондах суму	100,042.00
З днем 31 грудня 1929 остає в бондах	$560,032.80

ЛЬОКАЦІЯ ФОНДІВ.

Фонд посмертний.

Готівка	$231,644.73
Моргечі	878,216.50
Бонди	462,338.30
Разом	$1,572,199.53

Фонд резервовий.

Готівка	$ 47,723.19
Моргечі	121,120.00
Бонди	28,567.00
Реальність	125,000.00
Разом	$322,410.19

Фонд запомоговий.

Готівка	$17,104.42
Моргечі	42,300.00
Бонди	8,707.00
Разом	$68,111.42

Фонд сирітський.

Готівка	$ 17,046.72
Моргечі	119,500.00
Бонди	60,420.50
Разом	$196,967.22

Фонд адміністраційний.

Готівка	$15,669.89

Фонд конвенційний.

Готівка	$7,893.50

Фонд Народний.

Готівка	$8,534.90

БІЛЯНС.

Стан чинний.

Готівка	$ 345,617.35
Моргечі	1,161,136.50
Бонди	560,032.80
Реальність	125,000.00
Разом	$2,191,786.65

Стан довжний.

Фонд посмертний	$1,572,199.53
„ резервовий	322,410.19
„ запомоговий	68,111.42
„ адміністраційний	15,669.89
„ конвенційний	7,893.50
„ народний	8,534.90
„ сирітський	196,967.22
Разом	$2,191,786.65

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ.

	ПРИХІД:	РОЗХІД:
Липень	$4,822.25	$1,246.01
Серпень	3,423.73	1,037.15
Вересень	3,989.47	346.00
Жовтень	3,779.21	593.00
Листопад	3,897.73	12,999.70
Грудень	22,007.22	21,082.73
Разом	$41,919.61	$37,304.59

ЗАГАЛЬНІ ПРИХОДИ І РОЗХОДИ МОЛОД. ДЕПАРТАМЕНТУ за рік 1929.

	ПРИХІД:	РОЗХІД:
1-ий пів рік	$22,994.44	$ 8,086.59
2-ий пів рік	41,919.61	37,304.59
Разом	$64,914.05	$45,391.18

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем грудня 1928 була	$ 70,914.45
Прихід за 1929 рік	64,914.05
Разом	$135,828.50
Розхід за рік 1929	45,391.18
Готівка з кінцем грудня 1929 року остає	$90,437.32

ЛЬОКАЦІЯ ГОТІВКИ В БАНКАХ.

Фонд посмертний.

Union County Trust Co., Elizabeth, N. J.	$ 5,426.03
Peoples National Bank, Elizabeth, N. J.	13,164.62
Elizabeth Trust Co., Elizabeth, N. J.	11,678.27
Разом	$30,268.92

Фонд адміністраційний.

Union County Trust Co., Elizabeth, N. J.	$ 7,805.75
Mutual Saving Fund Harmonia, Elizabeth, N. J.	35,012.46
The N. J. Title Guarantee & Trust Co., Jersey City, N. J.	17,004.78
	$59,822.99
The N. J. Title Guarantee & Trust Co., Jersey City, N. J.	345.41
Разом	$60,168.40

ЛЬОКАЦІЯ ФОНДІВ.

Фонд посмертний.

Готівка	$30,268.92
Моргечі	51,600.00
Бонди	57,218.00
Разом	$139,086.92

Фонд адміністраційний.

Готівка	$60,168.40
Разом	$60,168.40

БІЛЯНС.

Стан чинний.

Готівка	$90,437.32
Моргечі	51,600.00
Бонди	57,218.00
Разом	$199,255.32

Стан довжний.

Фонд посмертний	$139,086.92
„ адміністраційний	60,168.40
Разом	$199,255.32

ЗВІТ ДРУКАРНІ СВОБОДИ.

	ПРИХІД:	РОЗХІД:
Липень	$ 6,773.61	$ 4,171.58
Серпень	5,555.64	6,007.46
Вересень	7,491.17	5,583.73
Жовтень	6,327.82	6,107.92
Листопад	7,175.46	6,904.82
Грудень	10,275.26	12,231.54
Разом	$43,598.96	$40,807.05

ЗАГАЛЬНІ ПРИХОДИ І РОЗХОДИ СВОБОДИ ЗА РІК 1929.

	ПРИХІД:	РОЗХІД:
1-ий пів рік	$45,775.19	$43,180.28
2-ий пів рік	43,598.96	40,807.05
Разом	$89,374.15	$83,987.33

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем грудня 1928 р. була	$ 2,533.13
Прихід за рік 1929	89,374.15
Разом	$91,907.28
Розхід за рік 1929	83,987.33
Готівка з кінцем грудня 1929 остала	$ 7,919.95

БІЛЯНС ДРУКАРНІ СВОБОДИ.

Готівка	$ 7,919.95
Депозит в Газовій Компанії	100.00
Вартість книгарні	17,643.35
Вартість машинерії	16,734.46
Разом	$42,397.76

ЗАГАЛЬНИЙ БІЛЯНС У. Н. СОЮЗА.

Маєток Українського Народного Союза	$2,191,786.65
Маєток Молодечого Департаменту	199,255.32
Маєток друкарні Свободи	42,397.76
Разом	$2,433,439.73

СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА.

	ПРИХІД:	РОЗХІД:
1-ий пів рік	$2,719.18	$ 360.00
2-ий пів рік	1,681.24	120.00
Разом	$4,400.42	$480.00

ЗІСТАВЛЕННЄ.

Готівка з кінцем грудня 1928 була	$42,326.54
Прихід за рік 1929	4,400.42
Разом	$46,726.96
Розхід за рік 1929	480.00
Готівка з кінцем грудня 1929 остала	$46,246.96

ЗА ГОЛОВ. КОНТРОЛЬНУ КОМІСІЮ У. Н. СОЮЗА:

О. Шараварко. Гр. Пипюк. Др. В. Клодницький.